

9381 - KABİRDEKİ HAYATIN TABİATI NASILDIR?

Soru

Ölünün kabirde yaşadığı söylenirse, acaba onun yaşayışı dünyadaki yaşayışı gibi midir? Kabirde kendisine kaç tane duyu organı geri verilmektedir? Kabirde ne kadar yaşayacaktır? Ölünün cesedi kabirde sorguya çekiliyorsa, Hindistan'daki Hindular ve Japonya'daki putperestler gibi bedenleri yakılan insanların durumu ne olacaktır? Onların sorgusu nerede olacaktır? Bilindiği gibi bir doktor ameliyat sırasında -acıyı hissetmemesi için- insanın duyu organlarını narkoz vererek uyuşturmaktadır. Bedenleri yakılan ölümler nasıl olacak diye kendi kendime sormaktayım.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Öncelikle bilinmelidir ki, Allah Teâlâ'nın kitabında veya elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diliyle âhiret günü, hesap, cennet, cehennem, ölüm, kabir azabı ve nimetiyle ilgili Kur'an-ı Kerim'de gelen veya temiz sünnette doğru olarak bildirilen diğer gayb ile ilgili konularda haber verilen şeylere her mü'min erkek ve kadının inanması gerekir. Çünkü biz, Rabbimiz Allah Teâlâ'nın söylediği ve haber verdiği şeylerde doğru olduğunu biliyoruz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

[وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا] [سورة النساء من الآية: ١٢٢]

"(Söz ve va'dinde) Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?"[1]

Başka bir âyette şöyle buyurmaktadır:

[وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا] [سورة النساء من الآية: 87]

"(Haber verdiği şeylerde) Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?"[2]

Yine biz, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanlar içerisinde en doğru sözlü kimse olduğuna, O'nun kendi hevâsından konuşmadığına ve konuştuğu şeyin de vahiyden başka bir şey olmadığını biliyoruz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ] [سورة النجم الآيتان: 3-4]

"O (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-), kendi hevâsından konuşmaz. O'nun konuşması, kendisine vahyedilen vahiyden başka bir şey değildir." [3]

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sahih hadislerle sâbit olan her şeyi, -hakikatini bilemesek bile- onu tasdik etmek gerekir.

Bu sebeple âhîret, cennet, cehennem, cennet ehlinin nimetleri, cehennem ehlinin azabı, kulun kabirde azap görmesi veya nimetler içerisinde yaşaması ve kabirde ruhunun kendisine geri verilmesi gibi konularda Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in haber verdiği her şeyi tasdik etmemiz gerekir. Bunların hepsi, Kur'an ve sünnetin haber verdiği birer gerçektir. Dolayısıyla kulun bunlara teslimiyet göstermesi ve Kur'an veya sahih sünnetten bildirilen veyahut da İslâm âlimlerinin ittifak ettiği her şeyi tasdik etmesi gerekir.

Sonra Allah Teâlâ, mü'min erkek ve kadına bu konuların hikmet ve sırlarını bilmeleri için onlara lütufta bulunursa, bu hayır üstüne hayır, nur üstüne nur ve ilim üstüne ilimdir. Bu sebeple onun, Allah Teâlâ'nın kendisine bu konuda lütufta bulunup bilgisinin artmasına ve kalben huzura kavuşmasına sebep olan bu nimete hamedip şükretmelidir.

Kabir sorgusu ve ölünün durumu ile ilgili konulara gelince, kabir sorgusu haktır. Ölünün ruhu kendisine döndürülür. Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den bu konuda sahih hadisler rivâyet olunmuştur. Ölünün kabirindeki hayatı, dünyadaki hayatı gibi değildir. Aksine bu hayat, özel berzah hayatıdır. Yeme, içme ve bu gibi şeylere ihtiyaç duyulan dünyadaki hayat cinsinden değildir. Aksine ölünün bu hayatı, soru ve cevabı akıl edebileceği özel bir hayattır.

Nitekim kendisine iki melek gelecek ve ona:

Rabbin kimdir?

Dînin nedir?

Peygamberin kimdir?

Diye soracaktır:

Mü'min erkek ve kadın şöyle cevap verecektir:

Rabbim Allah, dînim İslâm ve Muhammed peygamberimdir.

Ona: Bu adamı (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i) nasıl biliyorsun? Diye sorulacaktır.

Bunun üzerine o şöyle cevap verecektir:

"Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Allah'ın elçisidir, bize hidâyeti getirmiştir. Biz de O'na hemen îmân ettik, O'nu tadik ettik ve O'na uyduk."

Kendisine şöyle denilecektir:

"Biz, senin mü'min olduğunu zaten biliyorduk."

Ardından ona cennete giden bir kapı açılır, kendisine cennetin güzel kokusu ve nimetleri gelir ve kendisine şöyle denilir:

"Allah Teâlâ (kıyâmet günü) seni tekrar diriltinceye kadar burası senin yerindir."

Sonra kendisine cehennemdeki yeri gösterilir ve ona şöyle denilir:

"Allah'ı inkâr etmiş olsaydın burası senin yerindi.Ama şimdi, Allah seni ondan korudu ve cennete gittin."

Kâfire gelince, o Rabbi, dîni ve peygamberi hakkında sorulduğu zaman şöyle cevap verecektir:

"Hah...Hah...Bilmiyorum. İnsanların birtakım şeyler söylediklerini işittim, ben de öyle söyledim."

Ardından onun başına demirden bir balyozla vurulunca, öyle bir feryat koparır ki, cinler ve insanlardan başka herkes onun feryadını işitir. Onun feryadını hayvanlar işitirler. Ardından ona cehenneme giden bir kapı açılır ve kaburgaları birbirine geçecek şekilde kabri ona daraltılır. Kabri, onun için cehennem çukurlarından bir çukur olur ve ona cehenneme giden bir kapı açılır ve cehennem ateşinin sıcağı ve azabından kokular gelir.

Sonra ona şöyle denilir:

"Allah Teâlâ (kıyâmet günü) seni tekrar diriltinceye kadar burası senin yerindir."

Sonra kendisine kapı açılır ve cennetteki yeri kendisine gösterilir. Ona şöyle denilir:

"Şayet Allah seni hidâyete erdirmiş olsaydı, burası senin yerindi."

Böylelikle kabrin, cennet bahçelerinden bir bahçe veya cehennem çukurlarından bir çukur olduğu bilinmiş olmaktadır. Kabir azabı veya nimeti, kabirde hem ruh ve bedene her ikisine birlikte olacaktır. Aynı şekilde âhirette cennet veya cehennemde de böyle olacaktır.

Her kim, boğularak veya yanarak veyahut da yırtıcı hayvanın kendisini parçalayıp yemesiyle ölürse, nasibi olan azap veya nimet bu kimsenin ruhuna gelecektir. İster karada olsun, isterse denizde olsun, isterse yırtıcı hayvanın midesinde olsun, azap veya nimet, onun cesedine Allah Teâlâ'nın dilediği şekilde gelip bulacaktır. Fakat nimet veya azabın büyük çoğunluğu, kalıcı olan ruhun üzerine olacaktır. Ruh, ya nimetler içerisinde olacaktır, ya da azap görecektir. Bu sebeple mü'minin ruhu, cennete gidecektir.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّمَا نَسَمَةُ الْمُؤْمِنِ، طَائِرٌ فِي شَجَرِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَى جَسَدِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ [رواه النسائي وابن ماجه وأحمد
ومالك]

"Allah -azze ve celle- kıyâmet günü onu tekrar bedenine gönderinceye kadar, mü'minin ruhu cennetin ağaçlarının meyvelerinden yiyen bir kuş gibidir." [4]

Her müslüman erkek ve kadının, Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in

haber verdiği Őeyden emîn olması, onda Őüphe etmemesi, ona güvenmesi ve - Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in haber verdiği Şeyin bazı anlamı kula gizli-saklı gelse bile-, onu Allah -azze ve celle-'nin istediği Şekilde tasdik etmesi gerekir.İnsanların zannetikleri her türlü zan ve tahminleri ortadan kaldıran Allah Teâlâ'nın hikmeti çok büyüktür.

(Abdulaziz b. Baz, 'Mecmûu Fetâvâ ve Mekâlât Mutenevvvia', sayfa: 338)

---

[1] Nisâ Sûresi: 122

[2] Nisâ Sûresi: 87

[3] Nisâ Sûresi: 87

[4] Nesâî, İbn-i Mâce, Ahmed ve Mâlik